

PROGRAM KONFERENCE

LINGVISTIKA A LITERÁRNÍ VĚDA: CESTY A PERSPEKTIVY

LIBEREC, 22. – 23. ZÁŘÍ 2016

Jazykovědná část konferenčního jednání je věnována *prof. PhDr. Oldřichu Uličnému, DrSc.*, který oslaví významné životní jubileum.

Téma jazykovědné části konference: STRUKTURA V JAZYCE, JAZYK V KOMUNIKACI

Literárněvědná část konferenčního jednání se koná u příležitosti životního jubilea *doc. PhDr. Evy Štědroňové, CSc.*, a *doc. PhDr. Hany Šmahelové, CSc.*

Téma literárněvědné části konference: NESAMOZŘEJMOST LITERÁRNÍ VĚDY

POŘADATEL

Katedra českého jazyka a literatury Fakulty přírodovědně-humanitní a pedagogické Technické univerzity v Liberci

Web: <https://kcl.fp.tul.cz/>

TERMÍN KONÁNÍ

Jazykovědná část konference probíhá ve čtvrtek 22. září a v pátek 23. září.

Literárněvědná část konference probíhá ve čtvrtek 22. září.

MÍSTO KONÁNÍ

Konferenční jednání se po oba dva dny koná v BUDOVĚ P Technické univerzity v Liberci.

Adresa: Komenského 314/2, 460 05, Liberec V-Kristiánov

Čtvrtek 22. září

ČTVRTEK 22. ZÁŘÍ

Čtvrtek 22. září

REGISTRACE ÚČASTNÍKŮ

09:00–10:00, místnost P102 (přízemí)

Čtvrtek 22. září

SLAVNOSTNÍ ZAHÁJENÍ

10:00–11:15, místnost P100 (přízemí)

Prof. RNDr. Jan Pícek, CSc., děkan Fakulty přírodovědně-humanitní a pedagogické TUL

PhDr. Ondřej Bláha, Ph.D., Filosofická fakulta, Univerzita Palackého Olomouc

Mgr. Kateřina Váňová, zástupkyně vedoucího Katedry českého jazyka a literatury FP TUL

Prof. PhDr. Oldřich Uličný, DrSc., vedoucí Katedry českého jazyka a literatury FP TUL

Doc. PhDr. Svatopluk Pastýřík, CSc., emeritní docent Univerzity Hradec Králové

Jazyk v komunikaci moravských vinařů. Přípitek panu profesorovi k životnímu jubileu

PhDr. Jasňa Pacovská, CSc., Katedra českého jazyka a literatury FP TUL

Čtvrtek 22. září

Občerstvení a další služby (tisk, kopírování, informace, úschova zavazadel...) pro účastníky jednání bude během čtvrtečního i pátečního jednání zajištěno v místnosti P102 (přízemí).

JAZYKOVĚDNÁ ČÁST

Čtvrtek 22. září

PLENÁRNÍ JEDNÁNÍ

Předsedající: Mgr. Svatava Škodová, Ph.D.

11:30–13:00, místnost P100 (přízemí)

Doc. PhDr. Ludmila Veselovská, Ph.D., Filozofická fakulta, Univerzita Palackého Olomouc

Jak obejít lexikální pád

Doc. dr. Sergej Skorvid, Moskevská státní humanitní univerzita v Moskvě

A nejčkyn neco vo češskym jazyku na Kaukázoj i ponad Irtyšem

PhDr. Ondřej Bláha, Ph.D., Filozofická fakulta, Univerzita Palackého Olomouc

Syntaktické funkce pádu v češtině (na materiálu publicistických textů z r. 1915 a 2015)

Čtvrtek 22. září

Přestávka na oběd

13:00–14:00

Další informace o konferenci včetně anotací jednotlivých příspěvků naleznete na:

<https://kcl.fp.tul.cz/> (sekce Konference 2016).

Čtvrtek 22. září

Sekce 1a: STRUKTURA, VÝZNAM, FUNKCE

Předsedající: prof. PhDr. Oldřich Uličný, DrSc.

14:00–16:30, místnost P100 (přízemí)

PD. Dr. phil. habil. Denisa Bordag, Herder-Institut, Universität Leipzig

Sémantická integrace nově osvojených slov v mentálním lexikonu

Petr Biskup, Ph.D., Institut für Slavistik, Universität Leipzig

Pád a extrakce z koordinovaných konstrukcí

Mgr. Hana Prokšová, Ústav pro jazyk český AV ČR, v. v. i.

Předložkový instrumentál v současné češtině

Mgr. Lucie Janků, Filozofická fakulta, Masarykova univerzita v Brně

Morfosyntaktické vlastnosti českých vokativních struktur

Mgr. Pavlína Kašpárková, Filozofická fakulta, Univerzita Palackého Olomouc

Morfonologie v odborné literatuře české a slovenské

Mgr. Andrea Hudousková, Ph.D., Filozofická fakulta, Univerzita Karlova v Praze

Je klitika „se“ nepřízvučné zájmeno?

Mgr. Svatava Škodová, Ph.D., Fakulta přírodovědně-humanitní a pedagogická, Technická univerzita v Liberci; Filozofická fakulta, Univerzita Karlova v Praze;

Sloveso JÍT v analytickém predikátu

Čtvrtek 22. září

Sekce 1b: JAZYKOVÁ KULTURA

Předsedající: PhDr. Alex Röhrich, Ph.D.

16:45–17:30, místnost P100 (přízemí)

PhDr. Martin Prošek, Ph.D., Ústav pro jazyk český AV ČR, v. v. i.

Jazyková kultura – stav a perspektivy disciplíny

Mgr. Martin Beneš, Ústav pro jazyk český AV ČR, v. v. i.

Co dál s jazykovou kulturou

Sekce 2a: LEXIKOLOGIE A LEXIKON

Předsedající: Mgr. Václav Lábus, Ph.D.

14:00–15:30, místnost P101 (přízemí)

PhDr. PaedDr. Miloslav Vondráček, Ph.D., Ústav pro jazyk český AV ČR, v. v. i.

Tvoření slov – korpusově založená studie

Doc. PhDr. Diana Svobodová, Ph.D., Pedagogická fakulta, Ostravská univerzita v Ostravě

Formální a komunikační hlediska užívání přejímek

Doc. Mgr. Patrik Mitter, Ph.D., Pedagogická fakulta, Univerzita Jana Evangelisty Purkyně v Ústí nad Labem

Imperfektiva a jejich status ve slovotvorných paradigmatech sloves

PhDr. Soňa Schneiderová, Ph.D., Filozoficko-přírodovědecká fakulta, Slezská univerzita Opava

Nahradí některá slova v češtině slova jiná?

Mgr. Veronika Štěpánová, Ústav pro jazyk český AV ČR, v. v. i.

Adaptační principy výslovnosti anglicismů v češtině z pohledu konceptu centra a periférie

Sekce 2b: VARIA

Předsedající: PhDr. Ondřej Bláha, Ph.D.

15:45–17:30, místnost P101 (přízemí)

Mgr. Šárka Zikánová, Ph.D., Matematicko-fyzikální fakulta, Univerzita Karlova v Praze

Vyvozování textové koherence

Jakub Dotlačil, Ph.D., Rijksuniversiteit Groningen

Shoda podmětu s přísudkem, pravopis a iluze gramatičnosti

Elżbieta Kaczmarska, PhD., Instytut Slawistyki Zachodniej i Południowej, Uniwersytet Warszawski

Syntakticko-sémantický popis vybraných sloves vyjadřujících soucit v češtině a v polštině

Mgr. Michaela Martinková, Ph.D., Filozofická fakulta, Univerzita Palackého Olomouc

Sémantická typologie jazyků a česká slovesa pohybu

Mgr. Jana Šindlerová, Matematicko-fyzikální fakulta, Univerzita Karlova v Praze

Hlásili to v rádiu aneb Vzájemné mapování lokace a aktora v dvojjazyčném závislostním korpusu

LITERÁRNĚVĚDNÁ ČÁST

Čtvrtek 22. září

Blok 1:

Předsedající: doc. PhDr. Jan Wiendl, Ph.D.

11:30–13:00, místnost P201 (1. patro)

Prof. Dr. Phil. Josef Vojvodík, M.A., Filozofická fakulta, Univerzita Karlova v Praze
Zemětřesení v textu a otřesení smyslu: literatura 19. století jako hermeneutický problém

Doc. PhDr. Jiří Brabec, CSc., Filozofická fakulta, Univerzita Karlova v Praze
Literární historie hledá smysl své existence

Doc. Mgr. Libuše Heczková, Ph.D. – PhDr. Kateřina Svatoňová, Ph.D., Filozofická fakulta, Univerzita Karlova v Praze
Na cestě do Benátek

Mgr. Jiří Novotný, Pedagogická fakulta, Západočeská univerzita v Plzni
Nesamozřejmost interpretace

Čtvrtek 22. září

Přestávka na oběd

13:00–14:30

Čtvrtek 22. září

Blok 2:

Předsedající: PhDr. Michael Špirit, Ph.D.

14:30–16:30, místnost P201 (1. patro)

Mgr. Martin Tichý, Ph.D., Filozoficko-přírodovědecká fakulta, Slezská univerzita v Opavě
Historická perspektiva v literární kritice: Arne Novák v desátých letech

Mgr. Jan Bílek, Pedagogická fakulta, Univerzita Hradec Králové, Literární archiv Památníku národního písemnictví
Mathesiův slovník

PhDr. Zdeněk Šanda, Ph.D., Fakulta přírodovědně-humanitní a pedagogická, Technická univerzita v Liberci
Nesamozřejmost faktu

Mgr. Marek Janosik-Bielski, Fakulta přírodovědně-humanitní a pedagogická, Technická univerzita v Liberci
Historické kancionály jako nástroje identifikace

Mgr. Jiří Chocholoušek, Fakulta přírodovědně-humanitní a pedagogická, Technická univerzita v Liberci
Poezie Pavla Kolmačky

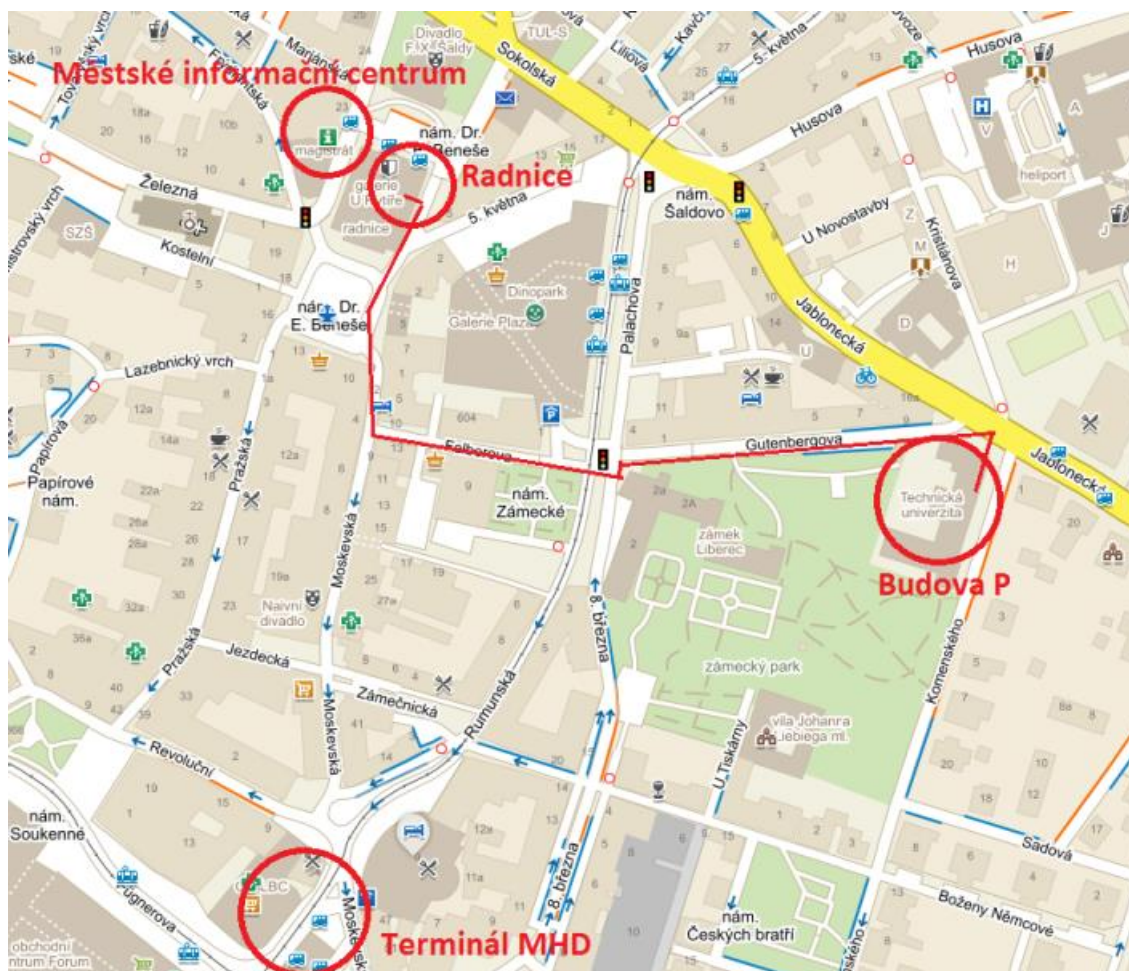
SLAVNOSTNÍ RAUT

17:30–19:30, místnost P202 (1. patro)

NEFORMÁLNÍ POSEZENÍ V RESTAURACI

Od 19:30, restaurace Radniční sklípek Liberec

Po slavnostním rautu nabízíme zájemcům možnost neformálního posezení v restauraci *Radniční sklípek Liberec* (suterén historické budovy radnice): <http://www.sklipekliberec.cz>

PÁTEK 23. ZÁŘÍ

Sekce 1a: MLUVENÁ ČEŠTINA

Předsedající: doc. PhDr. Martina Šmejkalová, Ph.D.

09:30–10:45, místnost P100 (přízemí)

Mgr. Petra Poukarová, Ústav pro jazyk český AV ČR, v. v. i.

Koherence mluvených textů

Mgr. Kamila Mrázková, Ph.D., Ústav pro jazyk český AV ČR, v. v. i.

Spojka „nebo“ jako signál opravy v mluvené češtině

Mgr. Lucie Jílková, Ph.D., Ústav pro jazyk český AV ČR, v. v. i.

Užívání výrazu hele v korpusu DIALOG

Mgr. et Mgr. Zuzana Komrsková, Ústav pro jazyk český AV ČR, v. v. i.

Částice „chápeš“ a „rozumíš“ v mluveném spontánním dialogu

Sekce 1b: JAZYK A KOMUNIKACE

Předsedající: PhDr. Jasňa Pacovská, CSc.

11:00–13:00, místnost P100 (přízemí)

Milena Hebal-Jeziarska, PhD., Instytut Sławistyki Zachodniej i Południowej, Uniwersytet Warszawski

Česko-polská interkulturní komunikace

Prof. Ludmila Stěpanova, CSc., Filozofická fakulta, Univerzita Palackého Olomouc

Frazémy v současném ruském politickém diskurzu

Doc. Mgr. Robert Adam, Ph.D., Filozofická fakulta, Pedagogická fakulta, Univerzita Karlova v Praze

Národní pochod pro život 2016 a jeho mediální obraz

Mgr. Pavla Šuráňová, Filozofická fakulta, Masarykova univerzita v Brně

Obrazová komunikace v bulvární sportovní publicistice

Bc. Barbora Šmejďová, ThLic., Katolická teologická fakulta, Univerzita Karlova v Praze

Metafora v komunikaci podle C. S. Lewis

Pátek 23. září

Přestávka na oběd

13:00–14:00

Pátek 23. září

Sekce 1c: ČEŠTINA VE ŠKOLE, ČEŠTINA – JAZYK CIZÍ

Předsedající: Mgr. Barbora Štindlová, Ph.D.

14:00–16:00, místnost P100 (přízemí)

Doc. PhDr. Martina Šmejkalová, Ph.D., Pedagogická fakulta, Univerzita Karlova v Praze

Jazyk matematiky v slovních úlohách jako ve specifickém typu komunikátu

Mgr. Alena Sigmundová, Pedagogická fakulta, Univerzita Karlova v Praze

Jazyková stránka matematických slovních úloh a její vliv na úspěšnost žákova řešení

PhDr. Jasňa Pacovská, CSc., Fakulta přírodovědně-humanitní a pedagogická, Technická univerzita v Liberci

Didaktika mateřského jazyka – od strukturního přístupu k jazyku ke kognitivnímu

Mgr. Eva Cihlářová, Pedagogická fakulta, Univerzita Karlova v Praze

Různá pojetí výuky slohových útvarů a jejich vliv na rozvoj argumentačních dovedností žáků

Mgr. Michala Králíková, Filosofická fakulta, Masarykova univerzita v Brně

Vliv přízvuku L1 na vnímání vokalizace kvantit češtiny jako L2

Pátek 23. září

Sekce 2a: LEXIKON – VÝZNAM A FUNKCE

Předsedající: doc. PhDr. Diana Svobodová, Ph.D.

09:30–11:15, místnost P101 (přízemí)

PhDr. Jana Bílková, Ph.D., Pedagogická fakulta, Univerzita Hradec Králové

Že bych o to dvakrát stál... K jednomu typu větné negace v češtině

PhDr. Marie Kopřivová, Ph.D., Filosofická fakulta, Univerzita Karlova v Praze

Imperativní komponent jako součást frazému

Mgr. Hana Mžourková, Ph.D., Ústav pro jazyk český AV ČR, v. v. i.

Specifické (nedeiktické) funkce některých demonstrativ

Mgr. et Mgr. Martin Janečka, Ph.D., Filozofická fakulta, Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích

Vzájemná substituce příslovcí „pozdě“ a „dlouho“: možnosti a limity

PhDr. Vojtěch Veselý, Ph.D. – Mgr. Barbora Štěpánková, Ph.D., Ústav pro jazyk český AV ČR, v. v. i.

K významům a funkcím adjektiva jediný

Pátek 23. září

Sekce 2b: STARÁ A STARŠÍ ČEŠTINA

Předsedající: prof. PhDr. Oldřich Uličný, DrSc.

11:30–13:15, místnost P101 (přízemí)

PhDr. Lukáš Zábranský, Ph.D., Pedagogická fakulta, Univerzita Hradec Králové

Jazykový obraz paleoslovenismů v církevněslovenských překladech textů Jana Husa

PhDr. Robert Dittmann, Ph.D., Filozofická fakulta, Univerzita Karlova v Praze

Dvojí I ve slovech cizího původu v králické Šestidíle

Mgr. Štěpán Šimek, Ústav pro jazyk český AV ČR, v. v. i.

Staročeské „přiekora“, „přiekořizn“, „přiekořizna“ – rekonstrukce formální a významové stránky

PhDr. Alena M. Černá, Ph.D., Ústav pro jazyk český AV ČR, v. v. i.

Čeština nejstarší městské knihy táborské

Mgr. Irena Fuková, Ústav pro jazyk český AV ČR, v. v. i.

Deverbativa se sufixy -tva, -tba, -ba ve vývojovém pohledu

PaedDr. Helena Chýlová, Ph.D., Pedagogická fakulta, Západočeská univerzita v Plzni

Snahy o purizující zásahy do řemeslnického sociolektu po vzniku republiky

Pátek 23. září

Přestávka na oběd

13:15–14:15

Pátek 23. září

Sekce 2c: DIALEKTOLOGIE, ONOMASTIKA

Předsedající: PhDr. Robert Dittmann, Ph.D.

14:15–16:00, místnost P101 (přízemí)

Mgr. Sabina Konečná, Ústav pro jazyk český AV ČR, v. v. i.

Problematika nářečního výzkumu v současnosti

PaedDr. Zuzana Hlubinková, CSc., Ústav pro jazyk český AV ČR, v. v. i.

Slovník nářečí českého jazyka a některá jména osob

PhDr. Pavel Štěpán, Ph.D., Ústav pro jazyk český AV ČR, v. v. i.

Ke slovo tvorbě proprií z hlediska centra a periferie

Mgr. Kamila Smejkalová, Ústav pro jazyk český AV ČR, v. v. i.

Deklinace proprií z pohledu teorie jazykové kultury

Mgr. Václav Lábus, Ph.D. – Mgr. Daniel Vrbík, Fakulta přírodovědně-humanitní a pedagogická, Technická univerzita v Liberci

Toponyma v krajině – jejich struktura a proměny

TECHNICKÁ UNIVERZITA V LIBERCI | Studentská 1402/2 | 461 17 Liberec 1

Katedra českého jazyka a literatury | Komenského 314/2 | 460 05 Liberec 5 | <https://kcl.fp.tul.cz/> | tel.: +420 485 354 243

LINGVISTIKA A LITERÁRNÍ VĚDA: CESTY A PERSPEKTIVY | Liberec, 22. – 23. září 2016 | <https://kcl.fp.tul.cz>

ZAKONČENÍ KONFERENCE

16:00–16:15, místnost P100 (přízemí)

Budova P Technické univerzity v Liberci, sídlo pořádající katedry českého jazyka a literatury, na historické pohlednici z roku 1935.

Prof. PhDr. Oldřich Uličný, DrSc.

Profesor Oldřich Uličný je významnou osobností české i zahraniční lingvistiky a bohemistiky. Spektrum jeho vědeckých zájmů je velmi široké. Své významné vědecké práce publikoval zejména v období, kdy postupně působil na Pedagogické fakultě Univerzity Hradec Králové, na Filozofické fakultě Univerzity Karlovy, na Filozofické fakultě Univerzity Palackého a na Fakultě přírodovědně-humanitní a pedagogické Technické univerzity v Liberci. Na Filozofické fakultě UK v letech 1991–2000 vedl katedru českého jazyka (nyní Ústav českého jazyka a teorie komunikace), od roku 2000 do současnosti je vedoucím katedry českého jazyka a literatury na Fakultě přírodovědně-humanitní a pedagogické TUL. Vědecký přínos a rozsáhlá publikační činnost prof. Uličného jsou nejrůznější v oblasti české gramatiky, zejména v syntaxi a morfologii, a na poli jazykové kultury. Jeho posledním obsáhlým dílem, do něhož zapojil početný kolektiv spolupracovníků, jsou *Studie k moderní mluvnici češtiny 1–7* (2013) a *Preliminária k moderní mluvnici češtiny* (2015). Jde o pohled na mluvnici, který vychází z české tradice a současně reflektuje moderní trendy v přístupu k jazyku a komunikaci.

Doc. PhDr. Eva Štědroňová, CSc.

Vystudovala bohemistiku a historii na Filozofické fakultě brněnské univerzity. V 80. letech pracovala v Ústavu pro českou a světovou literaturu ČSAV, v letech 1991–1997 byla odbornou asistentkou na Filozofické fakultě Univerzity Karlovy v Praze. V současné době působí jako docentka na katedře českého jazyka a literatury Fakulty přírodovědně-humanitní a pedagogické Technické univerzity v Liberci. Ve své odborné činnosti se zabývá zvláště českou literaturou a kulturou v desátých letech 20. století. Tomuto tématu věnovala časopisecké studie, kapitolu Novoklasicismus v knize *Česká literatura na předdělu století* (2001), publikaci *Polemiky, programy, poetiky* (2007) a monografii *Hledání nové modernosti* (2016).

Doc. PhDr. Hana Šmahelová, CSc.

Po ukončení studia oboru čeština – historie na Filozofické fakultě Univerzity Karlovy v Praze absolvovala studijní pobyt v Ústavu pro jazyk český a krátce působila v Ústavu pro českou literaturu ČSAV. V 70. a 80. letech byla nucena pracovat mimo obor. V roce 1990 se vrátila na akademickou půdu a od roku 1991 začala na katedře české literatury Filozofické fakulty UK přednášet českou literaturu 19. století a literaturu pro děti a mládež. Přednáší také v zahraničí a spolupracuje s univerzitami v Kostnici, Mnichově a Drážďanech. V současné době působí jako docentka na katedře českého jazyka a literatury Fakulty přírodovědně-humanitní a pedagogické Technické univerzity v Liberci. V rámci literární vědy se specializuje na epistemologii a filozofickou hermeneutiku. K jejím nejvýznamnějším pracím patří *monografie Návrat a proměny. Literární adaptace lidových pohádek* (1989), *Autor a subjekt v díle Boženy Němcové* (1995), *Prolamování struktur* (2002) nebo *V síti dějin literatury národního obrození* (2011).

